

12.1.2022

Valtiovarainministeriö
Kirjaamo

Viite: Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätöksestä tietopolitiikan strategisiksi tavoitteiksi

Ympäristöministeriön lausunto tietopolitiikan luonnoksesta

Kiitämme mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätöksestä tietopolitiikan strategisiksi tavoitteiksi.

Pidämme periaatepäätösluonnosta nykymuodossaan varsin keskeneräisenä. Pyydämme kiinnittämään huomiota päätösluonnoksen kielelliseen, terminologiseen ja asialliseen tarkkuuteen sekä avaamaan erityisesti periaatepäätöksen käyttötarkoitusta, kohderyhmää ja sen suhdetta muihin vastaaviin dokumentteihin.

Kannatamme kohdan 1.2 päätavoitetta lakien selkeyttämisestä sekä asetusten ja määräysten sekä periaatteiden ja linjausten yhdenmukaistamisesta.

Sopimus- ja lisenssiehtojen yhtenäistämisen osalta esitämme huolestamme sen laajuudesta. Toivomme, että tarkasteltaisiin myös yhtenäistämisen resurssivaikutuksia. Tämän tavoitteen kohdalla kannatamme vaihtoehtoista ratkaisua, jossa vähimmäisehdot lisenssi- ja sopimusehdoille ovat samat kaikille valtion hankkeille ja pohjaehtoja voisi yksilöidä tai niistä voisi poiketa käyttötapauksista ja tilanteista riippuen. Muuten sinänsä kannatettavat yhdenmukaiset ratkaisut voivat kääntyä tavoitetta vastaan ja heikentää valtion kykyä ratkaista tiedonhallintaansa.

Kannatamme sitä, että tietoaineisto tulisi rajoituksin avatuksi, ja julkiselle sektorille laadittaisiin yhteiset harmonisoidut pelisäännöt tiedon avaamisesta. Korostamme sitä, että pelkkä tiedon avaaminen ei itsessään mahdollista tai johda uusiin innovatiivisiin palveluihin. Viittaus 'ajanmukaiseen lainsäädäntöön' voi olla epätarkoituksenmukainen, sillä digitaalista maailmaa koskevissa asioissa lainsäädäntö on usein joko yleispiirteistä tai teknologian kehitykseen nähden jälkijunassa.

Valtiovarainministeriön laatimat API-periaatteet antavat hyvän kuvan tietojen avaamisesta rajapintojen kautta ja käyttöönoton vaatimista toimenpiteistä. API-periaatteista käy ilmi, että tietojen jakaminen vaatii paljon suunnittelua ja toimenpiteitä sekä jatkuvaa kehittämistä ja ylläpitoa. Näistä syntyy merkittäviä kustannuksia, joiden kattamisesta olisi hyvä tehdä linjauksia periaatepäätöksessä.

Valtiovarainministeriön ylläpitämä Tiedonhallintakartta antaa hyvän kuvan julkishallinnon lakisääteisten rekistereiden ja tietovarantojen suuresta määrästä. Kun siihen lisätään myös muut julkishallinnon tietovarannot, asian laajuus avautuu. Siksi pidämme tärkeänä, että tietojen avaamista tehdään eri hallinnonaloilla vaiheistettusti ja tärkeys/hyötyjärjestyksessä. Myös hallinnonalojen yhteistyöhön on kiinnitettävä huomiota tietojen yhteentoimivuuden varmistamiseksi yli hallinnonalojen.

Lisätietoja antaa tietohallintojohtaja Jukka Litmanen (jukka.litmanen@gov.fi).

Ismo Tiainen
Ohjauksen ja kansainvälisen yhteistyön johtaja
Ympäristöministeriö

Jukka Litmanen
Tietohallintojohtaja
Ympäristöministeriö